

Att lära läsa utan tårar! : ABC-bok, innehållande samma föröfningar som "Lä...

Bäckman, Jonas,

78 H z a a Br.

Medföljer Folkskolans Vän. 53.

Att lära läsa utan tårar!

*Under
Abels
(m)*

ABC-BOK

INNEHÅLLANDE SAMMA FÖRÖFNINGAR SOM
»LÄSEBOK FÖR HEMMET OCH SMÅSKOLAN»

AF

J. BÄCKMAN OCH J. Å. SVENSK

STAFNINGEN I ENLIGHET MED NIONDE UPPLAGAN AF

»LÄSEBOK FÖR FOLKSKOLAN»

1870

STOCKHOLM

C. E. FRITZES K. HOFBOKHANDEL

Pris inb. med skinnrygg 25 öre.

Kungl. biblioteket

0 0000 000050869

Att lära läsa utan tårar!

ABC-BOK

INNEHÅLLANDE SAMMA FÖRÖFNINGAR SOM
"LÄSEBOK FÖR HEMMET OCH SMÅSKOLAN"

AF

J. BÄCKMAN OCH J. Å. SVENSK

STAFNINGEN I ENLIGHET MED NIONDE UPPLAGAN AF

»LÄSEBOK FÖR FOLKSKOLAN»

STOCKHOLM

C. E. FRITZES K. HOFBOKHANDEL

FÖRORD.

Nåtan tvifvel anser mången, att vi hafva nog af abc-böcker och läseböcker för begynnare, och att det bör vara en lätt uppgift att utgifva sådana. När man likväl betraktar de många olika böcker af antyddas slag, hvilka hos oss utkommit under de senare femtio åren, torde man finna, att berörda uppgift ingalunda är lätt, och att man har försökt lösa den på många olika sätt för att åstadkomma ett i möjligaste måtto godt undervisningsmateriel för den så viktiga kunskapen i innanläsning. Detta försök åsyftar att vara ett anspråkslöst »strå till stacken».

De i denna bok befintliga afbildningar äro med förläggarens tillåtelse hämtade ur det kända verket: »Barnens bok» af **P. E. M. Fischier**.

I likhet med Folkskolelärobokskommittén anse vi lämpligast, att den så kallade latinska stilen borde utslutande användas och öfvas. Men nu under öfvergångstiden, och då största delen af vår populära litteratur är tryckt med svensk stil, och enär lärjungar, som öfvergå till allmänna läroverket med flere andra skolor, böra känna nämnda stilslag, hvilket nästan allmänt användes i grannfolkens litteratur, hafva vi ansett det vara en tvingande nödvändighet att i denna bok ägna några sidor åt den så kallade svenska stilen. Öfningarna därmed äro satta i en särskild liten afdelning mot bokens slut.

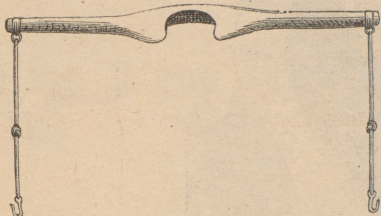
Denna abc-bok är till innehållet lika med första hälften af den af oss utgifna Läsebok för hemmet och småskolan, förra kursen.

Utgifvarne.

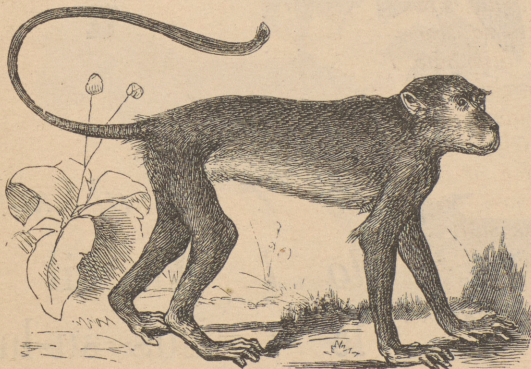
I.

i
i
i

o
o
o

a
a
a

so s is os as

so s si i-sa

so s o-sa

u

u

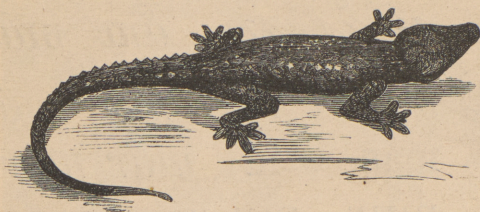
u

lo l il al sal

lo l sol sil

lo l sus su-la

ö^r

ö

ö

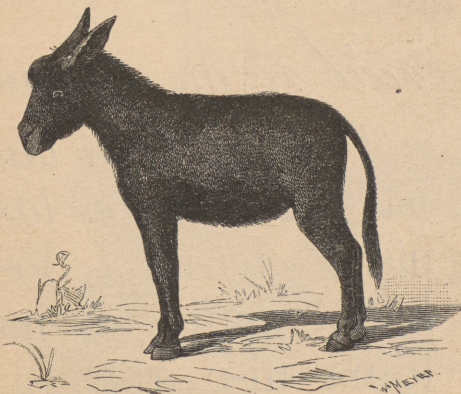

ros r ur ro rö

ros r rör ö-ra

ros r o-ro sur

lu-ra ra-sa

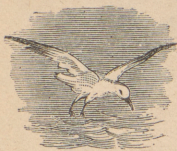

å

å

å

mås m åm må

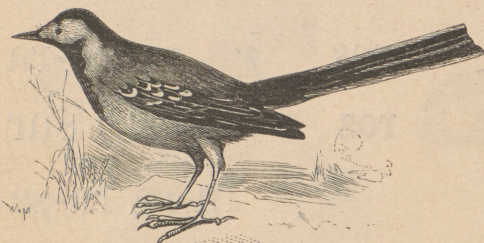

mås m mo mö

mås m *mår mor*

mur mu-ra ram

mal ma-la må-la

ä

ä

ä

nål n ån ön nu

nål n ni min län

nål n *lån lön lås*

när nä-ra lös

lö-sa man ma-na

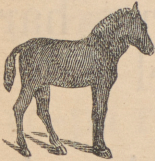
lö-na ni-o rön

y

y

y

föl f få fä fy

föl f får for fül

föl f fi-la fyr

fy-ra fa-na fö-sa

fu-ra fi-ra må-få

e

e

e

vas v vi vis vin

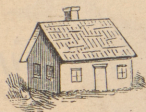

vas v van val var

vas v va-ra vår

vå-ra vi-ra vi-sa

hus h ha hy här

hus h hes hän hur

hus h hu-ru har

ha-re hål hel

jul j ja jo ju

jul j ja-ma jä-sa

jul j ju-ni ju-li

ja-nu-a-ri

*mor mår väl. far har ni-o
ha-rar. i ån ror vår far.
vi lä-ra lä-sa för vår mor.*

bi b bo by ben
bi b bön bö-na
bi b bål bår bär
 bä-ra bas bås bar ba-ra
 bal ba-le bä-ra-re

pys p på pil pöl
pys p hop rop rep
pys p på-se på-le
 ro-pa ri-pa pi-pa ny-pa pi-na
 so-pa så-pa vi-pa lö-pa-re

dal d id ed då
dal d dun nåd
dal d ned nöd
 hed bod dop vid ved död
 mö-da lå-da fö-da la-da

tå t *åt* *ät* *mot*

tå t *lat* *not* *nät*

tå t *fat* *fort* *rot*

våt hat hot het båt bot dit tam
 ton tal tur tös tår tid ma-ta me-ta
 mo-ta mö-ta nö-ta re-ta ri-ta ru-ta
 lå-ta ta-la ty-na li-ta ve-ta tu-ta
 vä-ta ho-ta he-ta bi-ta pe-ta

gam g *gå* *råg* *mig*

gam g *fog* *lag* *våg*

gam g *våg* *jag* *bog*

deg dig tag teg tåg gås god
 gap gå-ta ga-pa ga-la fo-ga vä-ga
 vå-ga du-ga ti-ga ta-ga pi-ga
 sa-ga

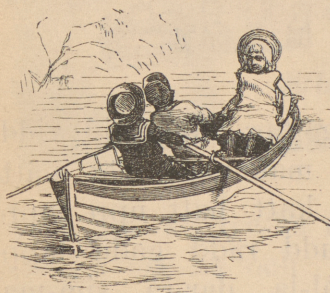

ko k ek ok ök

ko k lök sik sak

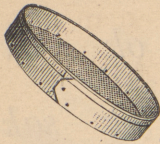
ko k vik vak hök

bok byk duk tak påk tik tok kål
 kar ka-ka ko-ka ma-ka ne-ka
 li-ka ri-ka rå-ka fi-ka va-ka ve-ke
 vi-ka ja-ka ha-ke ba-ka by-ka
 pe-ka du-ka di-ke

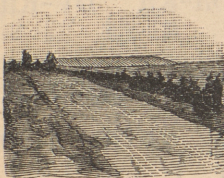
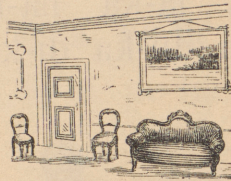

vi ro i vår båt.
 tag di-na ti-o
 nät i er bod.
 hu-ru mår du
 i dag? du ler
 åt mig. där har
 du god sås. väg
 er råg på vår

våg! tag hit fy-ra fe-ta får! mor-
 ko-kar god mat i dag. du har sot
 på tån. ro-pa på vår pys! får jag
 lök? vår bod har tak.

*sil**sill*

al all val vall tal tall kal kall hæl häll
 ful full är ärr bar barr dör dörr för
 förr nys nyss lys lyss vas vass lam
 lamm van vann lass tull fall mull såll

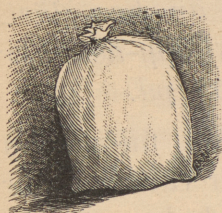
*väg**vägg*

lag lagg hög högg tag tagg vid vidd
 red redd fat fatt mat matt nät nätt
 ägg ditt mitt sitt katt hatt upp tupp
 nubbb näbbb udd sudd rädd gadd läpp
 pan-na kun-na fäl-la dar-ra sim-ma
 rib-ba rub-ba nap-pa pad-da bäd-da
 hyd-da läg-ga tug-ga nyt-ta byt-ta sill-
 ben dörr-lås vägg-ur all-tid katt-fot
 hägg-bär hög-näbb tak-papp till-tag
 sinn-lig

mun man han kan en in min
 din sin hon än vän all-män
 an-fall

en tall har barr. ett får har ull. min
 bädd är kall. min hatt är ny. din
 vän har fått en mös-sa. har din mam-ma
 sett vår ny-a kan-na? hon är lätt.
 min mor har en muff. tog hon sin
 kap-pa?

säck c ack
säck c lack
säck c tack

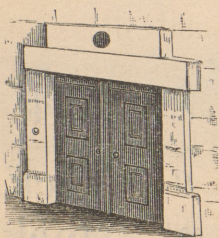
nyck bac-ke lyc-ka ryc-ka tyc-ka pac-ka
 vec-ka väc-ka och

här är mitt rö-da lack. jag fick en
 pac-ke tyg för-ra vec-kan. bäl-ken
 rin-ner ut-för bac-ken. fick du din
 nyc-kel? du har ett hål i din fic-ka.
 tac-kan har ett lamm.

Ord med två efterljud.

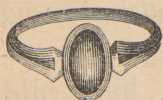
al aln bar barn bart len lent ren rent
lam lamt lär lärt ful fult går gård hör
hörn sur surt torn port vård läst vekt
sökt rikt åkt

arm varm barn ömt dömt alp valp
ark park asp rasp ask ost röst akt
vakt väk-ta-re lukt bukt sik-ta

*här ser du en vac-ker
port. nu är han läst.
en port-vakt öpp-nar, när
man bul-tar på.*

i vår park fin-nes en
alm. hon är väl åt-ti-o år
gam-mal. — fy-ra barn le-ka på vår
gård. de bä-ra barr och bark i ett såll.
vår valp lig-ger på halm. — fars häst
går fort. — här är fint garn. — tag
hit en burk! — här får du ett rart
äpp-le. — korn sås på å-kern. — jag
fick en fisk på mitt gam-la nät. — nu
har jag läst i min ny-a bok. där fin-nas
bil-der och ord.

ring ung kung tung äng
 säng ång-a lång sång tång
 mång-a ting yng-re sång-
 a-re lär-jung-ar fäng-el-se

mång-a gu-la ring-ar häng-de på ett
 band. jag hör-de nyss en vac-ker sång.
 en gång bar jag en tung säck. må-sen
 har lång-a ving-ar. har du ing-en tång?

Ord med två förljud.

må små mör smör mal smal nål snål
 lät slät lätt slätt vår svår vin svin val
 sval red vred fred rån vrån från ri-da
 vri-da lo klo la-da gla-da blod bred pris
 prick prins drick krok krans glas två
 tvär tre mjöl mjölk nju-ta nju-re stång

*här se vi tre
 run-da torn. de ha
 glug-gar på si-dor-
 na. torn ä-ro en
 pryd-nad för sto-ra
 hus. på vis-sa torn
 sit-ta ur. i torn
 sut-to förr fång-ar
 in-stäng-da.*

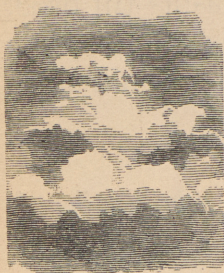

nes vass vid bräd-den.

*en man står på
bron och ser ut-
åt ån. hans bild
sy-nes i vatt-net.
bron har led-
stäng-er. man-
nen stö-der sig
mot led-stäng-
en. i ån fin-*

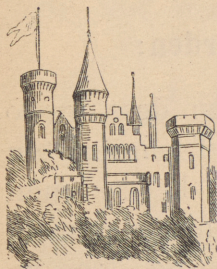
i en stor skog såg jag en jär-pe och hans ung-ar. ung-ar-na krö-po in i ett snår för att döl-ja sig. de kun-de än-nu ic-ke fly-ga. bred-vid hör-de jag ett brak. en stark vind-pust for fram och bröt ned en gren från ett träd. — jag har ett li-tet lamm. lam-mets ull spin-nes till garn. gar-net an-vän-des till van-tar, trö-jor och an-dra kläd-plagg. — från vår å-ker få vi säd. sä-den ma-les till mjöl på en kvarn. mjö-let an-vän-des till bröd och gröt. bröd ba-kas, gröt ko-kas. smör och bröd sma-ka bra. mång-en sak-nar mat att stil-la sin hung-er.

O läses som å i orden:

moln son kol rod-na ord-
na ord-ning dold ko-nung
sor-la

min son, tag hit kol att
läg-ga på el-den! — ord-
na di-na sa-ker! — him-
me-len rod-nar i ös-ter.
tung-a moln sy-nas i sö-der.

slott om som kom oss
lott brott hopp topp borrh
torr ock dock kock lock
kloc-ka soc-ker doc-ka
flott som-mar mos-sa brodd
gos-se hol-me poj-ke post
kos-ta off-ra kropp knopp

bloss kros-sa mor-gon

om som-ma-ren är grönt i skog och
på äng. då få vi ploc-ka smult-ron och
hal-lon. — gos-sen ploc-kar bort o-gräs
från bloms-ter-säng-en. — kom, låt oss
hop-pa bock som de and-ra poj-kar-ne!

O O o Ond rot fö-der ing-en
 god frukt. Ost och smör ä-tas till bröd.
 Or-ren spe-lar i björ-kens topp. Om
 vin-tern å-ka gos-sar of-ta på hal is.

Ö Ö ö Ö-gat tros mer än ö-rat.
 Ör-nen byg-ger sitt bo på hö-ga klip-por.
 Ör-ter fin-nas på mar-ken. Öd-lan kry-per
 un-der ste-nen. Ös-kar bru-kas i bå-tar.

E läses som ä i orden:

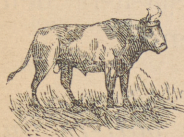
sven den den-na dem dess des-to
 ef-ter egg el-ler en-kel fem fem-ton
 fest hel-ler hen-ne her-re men
 mest pen-na pen-ning pen-sel
 ren-sa tem-pel tven-ne tren-ne
 verk-sam ej nej nejd

Om du häm-tar min pen-sel, får du
 en pen-na för be-svä-ret. — Ön i vår
 å är ej stor, men tren-ne får fin-na
 lik-väl fö-da på hen-ne. — Öns-ka ej
 ska-da åt dem, som ä-ro di-na o-vän-ner!

A A A a Att lä-sa och in-te
för-stå, är att plö-ja och in-te så. Alf-red
fång-a-de ett. tjog ab-bor-rar. — Aek,
så vack-ra van-tar lil-le An-ders får! —
As-pens blad dall-ra lätt.

A Ä Ä ä Ä-ra din fa-der och
din mo-der! — Ät-ti-ka bru-kas för att
sät-ta smak på mat. — Ägg ä-ro en
nä-ran-de och sund spis. — Är-lan har
nyss fört si-na ung-ar ur bo-et.

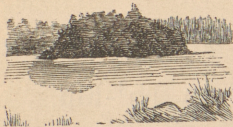
A Å Å å Ång-er bör ej kom-ma
för sent. — Å-ker-bär lik-na hal-lon. —
Ång-bå-tar gå van-li-gen for-ta-re än
se-gel-bå-tar. — Å-kern bär säd och
gräs. — Ång-ra dig, då du fe-lat!

tjur tju-gu tju-ta tjud-ra
för-tju-sa tjock tjog tjä-na
tjäll tjä-der tjä-ra tjärn
Är tju-ren tjud-rad? —
Ån er-hål-ler vat-ten från en tjärn. —
Ot-to fyl-ler snart tju-gu-fem år.

M M M **M** **M** **M** *m* *Man mås-te lä-ra sig kry-pa, in-nan man kan gå. — Mår-ten har en tjock och varm filt. — My-ror-na ar-be-ta på sin stack. — Mång-a bland dem slä-pa fram barr och kvis-tar.*

N N N **N** **N** **N** *n* *Nog har den, som nöjd är. — Nyss fick jag ett tjog kräf-tor från fis-ka-ren. — Nyc-keln sit-ter i lå-set. — Nu kom-ma Ol-le, Ö-da, Al-bert, Å-ke och Måns från sko-lan.*

*sjö sju sjuk sju-da sjung-a
sjå-a-re sjåp sjet-te själ*
*Mor-mor har va-rit sjuk
i sju vec-kor. — Ne-re i
vi-ken på en sten låg en själ och so-la-de
sig. — An-ton sjöng en mun-ter vi-sa. —
Är du sjå-pig? — Någ-ra sjå-a-re och
sjö-män ar-be-ta vid ham-nen.*

T T T **T** **T** **T** *t* *Ti-ga är bätt-re än
il-la ta-la. — To-ra stic-kar van-tar åt
To-mas. — Trass-la ic-ke i-hop gar-net!*

F F F f *Flyg ic-ke hög-re än
ving-ar-na bä-ra!* — Får jag föl-ja med
ut på sjön, sa-de Frans. Nej, Fred-rik
och Fri-da sko-la föl-ja i dag, sva-ra-de
fa-dern. — Fly det on-da!

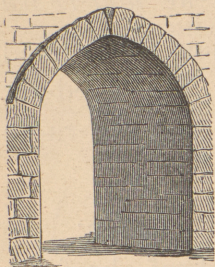
F och fv läsas som v i orden:

uf uf-ven bref bref-vet
döf döf-va gaf gåf-va haf
haf-vet kalf kalf-var lif
lif-vet prof pröf-va räf
räf-var sof sof-va torf
torf-va väf väf-var häf-va
häf-de lef-va lef-de hyf-vel
hyt-lar skof-vel skof-lar höf-lig haf-re

När kloc-kan var half elf-va, blef O-lof
sänd att häm-ta ett bref. Öf-ver en äng,
full med tuf-vor, mås-te han gå. Af sin
far-bror fick han en hyf-vel. När han
kom hem, pröf-va-de han ho-nom på ett
brä-de. Nu till-ver-ka-de han en skof-vel
och ett skaft till en torf-hac-ka. — An-ton
harf-var å-kern med en ny harf. — Tag
med dig en half ka-ka och li-tet korf
åt ho-nom till mat!

Hv läses som v i orden:

hvalf hval hvad hvar-je
hvar hvar-est hvar-ken
hvert hvass hvem hve-te
hvi-la hvil-ken hvi-na
hvirf-vel hvis-ka hviss-la
hvit hvä-sa hväs-sa

Öf-ver hve-te-å-kern får
du ic-ke gå. — När du har hvi-lat dig
nog, så hväs-sa knif-ven, så att han blir
hvass! — Af sto-ra ste-nar byg-ges ett
hvalf öf-ver ån.

P P P p På hvi-lo-da-gen får
du ic-ke ar-be-ta. — Per har en li-ten
träd-gård. På ett jord-styc-ke där-stä-des
fin-nas jord-gub-bar. Ploc-ka och ät,
sa-de Per åt sin ku-sin Pa-u-li-na!

B B B b Bätt-re li-ten ka-ka än
ing-en. — Ber-ta vatt-nar si-na blom-mor.
— Be-da är klädd i sitt hvi-ta för-klä-de.
— Bred-vid vä-gen lig-ger en li-ten hyd-da
el-ler ett tjäll.

R R R r *Ren mun och ren hand*
fri-a gå i al-la land. — Re-nens horn
 ä-ro gre-ni-ga. — Ri-por fin-nas på fjäl-len.
 — Ro-bert, ring med kloc-kan! — Räf-ven
 lef-ver af rof.

G och gj läsas som j i orden:

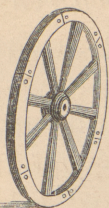
get ge-nast ge-nom gif-va
 gift gill-ra gi-rig gis-sa
 gyc-ke! gyn-na gytt-ja gäld
 gäd-da gäl-la gär-de gär-na
 gök göm-ma gö-ra

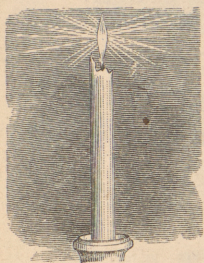
varg arg karg berg dvärg
 färg märg ärg borg korg
 sorg torg älg bälg helg
 talg svalg gjor-de gjort om-gjor-da gju-ta

Fred-rik om-gjor-da-de sig med en
 varm gör-del; han gick se-dan att val-la
 get-ter bort-om ett stort berg. Med sin
 hvas-sa knif af-skar han kvis-tar af
 dvärg-björ-kar och gjor-de där-af kvas-tar.
 När han blef hung-rig, gick han ef-ter
 sin mat-korg och åt.

Hj och lj läsas som j i orden:

hjul hjälm hjälp hjäl-te
hjär-na hjär-ta hjäs-sa i-hjäl
tjäns-te-hjon bo-skaps-hjord
hjort-ron

ljus ljud ljuf lju-ga ljum
ljums-ke ljung ljung-eld
ljus-ter

Två gos-sar ging-o öf-ver
en ljung-hed till en hjort-
ron-mos-se. När de gått
ett styc-ke, fing-o de se
ett tjockt moln. Ås-kan ljung-a-de där-ur.
— Min bror hjäl-per tjäns-te-hjo-net val-la
bo-skaps-hjor-den. — Min hjär-na lig-ger i
huf-vu-det un-der hjäs-san. — Med ljus-ter
fång-ar man fisk. — Att lju-ga är en svår
synd. — Om du lju-ger, gör du di-na
för-äld-rar stor sorg i de-ras hjär-tan.

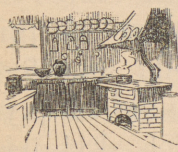
J I I i *Ing-en rök u-tan eld.* —
I-var har gjort en korg. — I en vec-ka
haf-va vi sju da-gar.

K **K** **K** *k* *Klok man vak-tar sig för fa-ran.* — Kom ge-nast med till kvar-nen! Knut far dit för att ma-la haf-re. Kan du hjäl-pa ho-nom lyf-ta säc-ken? Kvarn-hu-set lig-ger vid älf-ven. Kvar-nen sät-tes i gång af vat-ten-hju-let.

V **V** **V** *v* *Vis son hör sin fa-ders var-ning.* —

W **W** **W** *w* *Vin-tern bju-der på snö och is. Vi få å-ka ne-re på tjär-nen. Var för-sik-tig, då i-sen är svag! Vil-helm föll i sjön och höll på att sjun-ka. Val-de-mar hjäl-p-te upp ho-nom. — Wal-lin.*

K och **kj** läsas som **tj** i orden:

kök *ked-ja* *kif* *ki-ka-re* *kil*
kil-ling *kind* *kis-ta* *kit-tel*
ky-la *kyr-ka* *käl-ke* *käl-la*
käm-pa *kän-na* *käpp* *kär-ra*
kär-na *köld* *kö-pa* *kö-ra* *körs-bär* *kött*
kjor-tel *dal-kju-sa*

I kö-ket står en kit-tel. I den ko-kas kö-t-tet af en kil-ling. Kärn-mjöl-k fin-nes i ett fat på hyl-lan. Bred-vid väg-gen står en kis-ta. Ka-rin sit-ter på hen-ne och söm-mar på en kjo-r-tel.

H H H h *Hus-bon-dens ö-ga gör häs-ten fet.* — Hju-let på vår gam-la kär-ra gick nyss sön-der. — Hjo-r-ten har gre-ni-ga horn. — Hvar vak-tar her-den sin hjord? På ber-get.

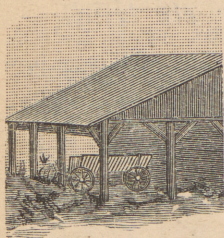
J J J j *Ju fle-re koc-kar, ju säm-re sop-pa.* — Jä-ga-ren ja-ga-de jär-par och or-rar. — Har du ej sett en jär-pe? Jo. Nä-ra ljun-g-he-den såg jag mång-a.

Sk, skj och stj läsas som sj i orden:

*sked ske sken skepp
skic-ka ski-da skif-fer
skif-va skil-ja ski-na sky
skydd skyf-fel skyl-dig
skyl-la skäm-ta skänk
skä-ra skärm sköld skön*

skjul skju-ta skjuts skjor-ta
stjä-la stjälk stjä-l-pa stjärt
stjär-na

Norr-ske-net sy-nes om
vin-ter-nät-ter-na. I nord-
li-ga län-der ser man of-ta
dess sken. Män-ni-skor-
na där väg-le-da sig vid
dess ljus. Mång-en gång skju-ter det
hö-ga flam-mor, som för-ta-ga stjär-nor-
nas sken. — I skär-går-dar får man
of-ta se, hu-ru vå-gor-na öf-ver-sköl-ja
skä-ren. Fis-ka-re skyn-da att bär-ga
si-na nät, när skyn mörk-nar och stor-
men till-ta-ger. Om som-ma-ren stjä-l-pa
de si-na bå-tar på land och tjä-ra dem.

Ne-re vid sjön stod en fis-ka-re i skjort-
är-mar-na och skölj-de si-na nät. Hans
båt-skjul låg i skydd af en klip-pa.
Vid sin stu-ga ha-de han plan-te-rat
blom-mor med fi-na stjä-l-kar. Han skö-
ter sitt mö-do-sam-ma ar-be-te med flit
och all-var. Her-ren skän-ker ho-nom
häl-sa och kraf-ter samt skyd-dar ho-nom
i fa-ror-na.

C C C c *Ce-der är ett träd. —*
Cen-ti-me-ter är ett mått. — Ci-gar-rer
till-ver-kas af to-baks-ör-tens blad. — Cit-
ron är en gul frukt. — Cell är ett li-tet
rum. — Fång-ar bru-ka sit-ta i cell.

G G G g *Gär-na gif-vet är dub-*
belt gif-vet. — Gruf-vor fin-nas på mång-a
stäl-len i vårt land. — Gry-tor gju-tas af
järn. — Gös och gäd-da fin-nas i sjö-ar-na.
— Guld är en myc-ke-t dyr-bar me-tall.

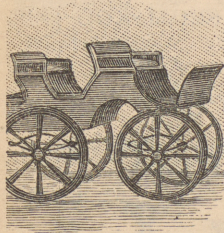
Ssj och sch läsas som sj i orden:

Äss-ja häss-ja hyss-ja ryss-ja vyss-ja
 schal schar-la-kan schas scha-tull usch

Äss-ja kal-las eld-sta-den i en smed-ja.
 — På en häss-ja tor-kas hö och säd. —
 Mo-dern vyss-jar sitt lil-la barn och
 hyss-jar åt de stör-re för att få dem
 ty-sta. — Nyss scha-sa-de jag efter en
 katt. — I mitt lil-la scha-tull el-ler skrin
 har jag mång-a sa-ker för-va-ra-de.

L L L l *Li-ten tuf-va stjä-l-per of-ta stort lass.* — Le-jo-net kal-las dju-rens ko-nung. — Li-net har en smal stjä-lk samt blå blom-mor. — Lär-ft är ett tyg, som fås af lin. — Ljus-sta-kar gju-tas of-ta af mäs-sing. — Lot-sar vi-sa far-tyg, hvil-ken väg de sko-la gå.

S S S s *Som man sår, får man skör-da.* — Silf-ver har hvit färg. — Sil-ke fås från sil-kes-mas-ken. — Soc-ker er-hål-les från ett gräs, som kal-las soc-ker-rör. — Skepp fram-drif-vas af ång-a el-ler vind. — Sjä-lar ä-ro djur, som lef-va i haf-vet. — Stjär-nor-na kun-na ej räk-nas.

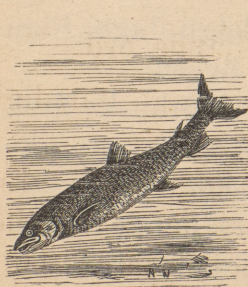
Vagn dig-na dygn fäg-na gagn hägn lugn lögn regn ugn äg-na an-ka blank drän-ka flink ryn-ka stän-ka tan-ke vin-ka än-ka.

Sig-ne fick af Mag-nus en blank ked-ja. — Ag-nes är en flink flic-ka. Hon har

re-dan gräd-dat mång-a bul-lar i ug-nen.
Rag-nar ren-gör vag-nen, som blef ned-
stänkt un-der för-ra reg-net.

U U U u *Ung-dom och vis-dom*
föl-jas säl-lan åt. — Ug-nar fin-nas af
fle-re slag, så-som bak-ug-nar, ka-kel-
ug-nar, mas-ug-nar. Ut-i mas-ug-nar
smäl-tes järn-malm. — Ugg-lan är en
få-gel. — Ut-tern fång-ar fisk till fö-da.
— Un-der vin-tern lig-ga fle-re djur i
sömn el-ler dva-la.

Y Y Y y *Yfs ic-ke öf-ver lyc-kan!*
— Yl-le-tyg till-ver-kas af ull. —
Yt-ter-plagg skyd-da för köl-den. —
Ymp-kop-por skyd-da mot smitt-kop-por.

Lax x X Ax lax
Lax x X sax
vax
Lax x X sex
ox-e läx-a väx-a väx-la
byx-or brax-en flax-a

Ax-el bar en yx-a på ax-eln. — Min yx-a kos-tar en kro-na och sex-ti-o ö-re. — Fis-ka-ren sål-de en lax, som väg-de sex ki-lo-gram.

D D D d *Då-ligt säll-skap för-därf-var go-da se-der.* — Det o-rätt fås med sorg för-gås. — Druf-vor väx-a på vin-ran-kan. — Da-lar-ne ä-ro vack-ra om vå-ren. Då löf-vas sko-gar-na, då gröns-ka äng-ar-na, då sjung-a fåg-lar-na.

E E E e *E-gen-nyt-ta är en bot-ten-lös byt-ta.* — E-ken är ett ståt-ligt träd. — En-bus-ken väx-er på bac-kar. — Ek-or-ren hop-par kvickt om-kring i trä-den. — E-le-fan-ten är det störs-ta land-djur.

G läses som k i följande ord:

Bragt byggt högt lagt sagt tarf-ligt tro-ligt

Vår kyr-ka har ett högt torn. En bygg-mäs-ta-re har byggt det. — Hvem har sagt, att jag lagt din bok på hyl-lan?

z Z Zink är en me-tall. — Zink-plåt bru-kas till tak, bad-kar med me-ra. — Zi-ge-na-re fär-das kring land och ri-ke.

q Q Qv läses som kv:

q Q Qvar qvarn qvast qvin-na.

q Q Kvar kvarn kvast kvin-na.

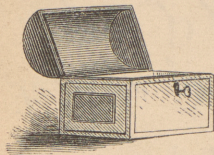
Dt läses som t i orden:

Rödt hårdt vidt bredt snedt vindt rundt
sundt grundt godt ondt sändt vändt
an-ländt handt-verk m. fl.

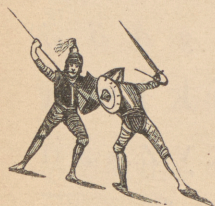
Vi rod-de öf-ver ett bredt sund. Där vi ste-go i land, var vatt-net grundt. E-rik ha-de svårt att föl-ja oss, ty han hade ondt i en tå. O-lof bar ho-nom ett godt styc-ke upp-för en bac-ke. Bred-vid bod-de en landt-man. Hos ho-nom vo-ro fle-re handt-ver-ka-re sys-sel-sat-ta med att för-bätt-ra hans stu-ga.

Ord med flere efter- och förljud.

Värm värmd värmt hvälf hvälfd hvälft
 sörj sörjd sörjt ärfd folks bords märkt
 pingst glömsk blankt svensk franskt

skrin skratt skräm-ma
 skrof skruf skrif-va
 skvätt skry-ta skvall-ra

strid strå strum-pa
 strunt sträng stru-pe
 sträf sprint spri-ta
 språk sprund sprät-ta
 spjut spjäll split spjä-la

Frans gick till en gum-ma med ett styc-ke lärft. Hos hen-ne fick han varm mat och varmt kaf-fe. Han sat-te sig ge-nast till bords. Ur ett skrin, som stod i en skrubb, fram-tog gum-man färskt och godt hve-te-bröd. Frans åt glupskt. Hans mor ha-de gif-vit ho-nom näpst för det-ta o-skick, men han var glömsk.

Bokstäfverna i vanlig följd.

a b c d e f g h i j

k l m n o p q r s t

u v w x y z å ä ö

a b c d e f g h i j k l m n o

p q r s t u v w x y z å ä ö

a b c d e f g h i j k l m n

o p q r s t u v w x y z å ä ö

A B C D E F

G H I J K L

M N O P Q R

S T U V W X

Y Z Å Ä Ö

A B C D E F G H I J K L
 M N O P Q R S T U V W X
 Y Z Å Ä Ö

A B C D E F G H I J K L M
 N O P Q R S T U V W X Y
 Z Å Ä Ö

Själf-ljuds-tec-ken:

Hårda:

a o u å

Mjuka:

e i y ä ö

Med-ljuds-tec-ken:

b c d f g h j k l m n p q r s t
 v x z

II.

I. På hemväg från bär-plock-ning-en.

Hvad bära Anders och Stina i sina korgar? Smultron! Borta i be-tes-ha-gen, där skogen blifvit bort-hug-gen, växa stora, rara smultron i mängd. Anders vars-na-de dem, då han fick följa sin fader för att söka reda på hästen. När han kom hem, sade han till Stina: »Kom, skola vi gå och plocka bär! Jag har

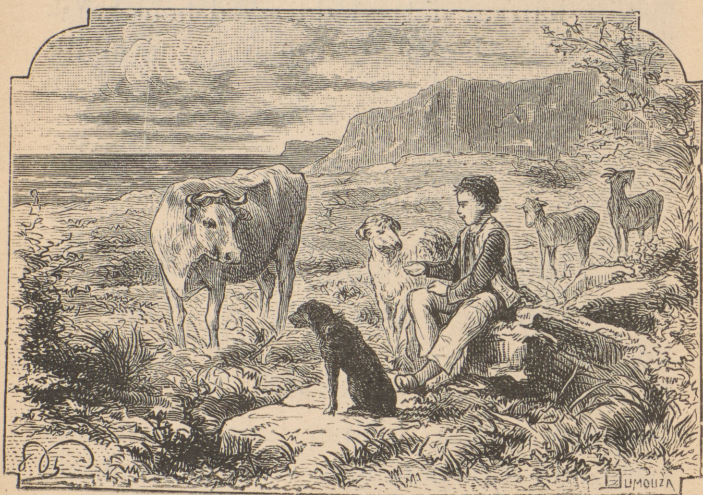
funnit ett ställe fullt med mogna smult-ron.» »Tänk, så roligt», sade Stina. Genast sökte hon reda på korgar, hvarpå de skyn-da-de till stället. Snart voro kor-gar-na fulla. Nu skynda de hem. Lilla Anders är varm och röd-blom-mig, fastän han är lätt klädd. Vid hem-kom-sten vänta de att af sin mamma få mjölk till bären.

2. Den lille vall-gos-sen.

Här ser du en liten vall-gos-se. Han vaktar får och kor. Du ser blott en ko. De öf-ri-ga synas ej på taflan. Bredvid gossen sitter den trogne vall-hun-den. Han hjälper gossen att för-sva-ra bo-ska-pen mot vilda djur och att samla hjorden, då kvällen kommer.

Om mor-go-nen vandrar gossen ut med sin hjord på betet. I en liten väska bär han sin mat för dagen. Kre-a-tu-ren söka sin föda på bergen och i dal-lar-ne. De komma till klara bäckar och släcka där sin törst. Under tiden ploc-

kar gossen blommor, lyssnar på fog-lar-nas sång och sjunger själf sin lilla visa. Stundom blåser han i sin lur för att samla den spridda hjorden. När åskan ljungar och stormen skakar träden, söker

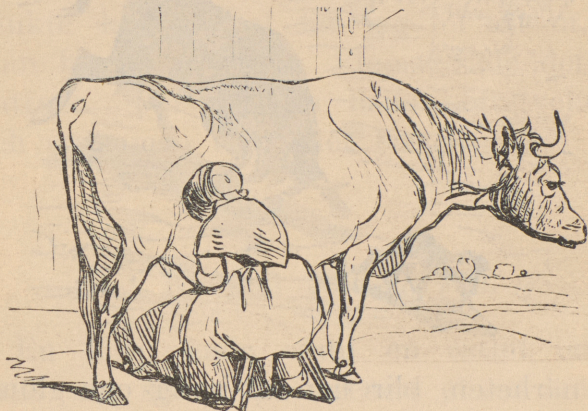

han skydd under någon klippa. Hans bästa skydd är dock Herren, ty han beva-rar alla dem, som tro på honom och fly till honom i fa-ror-na.

3. Vår ko.

Om aftonen kommer vår ko hem från betet. Hon gifver till känna sin ankomst genom ett kraftigt råmande. Vi skynda ut och hälsa henne välkommen med ett

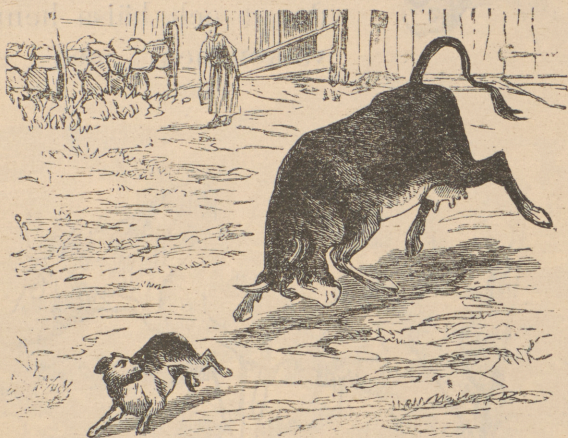

stycke bröd eller en knippa gräs. Hon är så snäll. Hon söker hvarken sparka eller stänga oss, då vi klappa henne.

Greta kommer med stäfvan för att verkställa mjölkningen. Kossan gifver

oss många liter mjölk för dagen. Mamma samlar grädden af mjölken och kärnar den till smör. Den söta mjölken och det färska smöret smaka mycket godt.

Vanligen står vår kossa stilla, då Greta mjölkar henne. Men kommer en hund

i närheten, blir hon ursinnig och glömmmer både Greta och behaget att blifva mjölkad. I fullt raseri störtar hon efter honom, och den stackarn måste genom skyndsamt flykt fria sig från hennes starka horn.

4. Den, som gapar efter mycket, mister ofta hela stycket.

En hund kom springande med ett stycke kött i munnen. Bäst han sprang, kom han till en å. Öfver ån låg en spång. Hunden sprang ut på spången. Han såg nu köttstycket afspegla sig i vattnet. »Se där ett stycke kött till», tänkte han. »Det får jag lof att ta.» Han högg efter det. Plums! sade det i vattnet. Där låg nu hans köttstycke, och strömmen förde det bort.

5. Korpen och räfven.

En korp hade stulit en ostbit och satte sig sedan på grenen af ett träd för att äta upp honom. Men som han efter sin vana icke kunde tiga, när han åt, började han att skrika.

En räf, som hörde detta, sprang genast till trädet och sade: »Korp, jag har väl aldrig i min tid sett någon fågel

hafva vackrare fjädrar och växt, än du har! Om du nu också har en lika vacker sångröst, bör man kröna dig till konung öfver alla fåglar.»

Korpen lät narra sig af detta smicker, grep sig an och skulle sjunga; men när han öppnade näbben, tappade han osten, hvilken räfven behändigt tog och åt upp.

Sedan skrattade räfven åt den dumma korpen, som låtit narra sig, ehuru han ganska väl borde hafva vetat, att han alls icke kunde sjunga.

6. Visa.

Ängen står så gul och grön.
 Solen stänker guld i sjön.
 Bäckén rinner tyst och sval
 mellan vide, asp och al.
 Bror bygger dammar
 åt sin såg och hammar'.

Syster sopar stugan ren,
 sätter löf i taket se'n.
 Uppå goltvet skall hon så

liljor och konvaljer små,
 rosor så rara.
 Där är skönt att vara.

7. I barndomens dagar.

Så skön lyser solen, så vänlig och huld.
 Sin hälsning hon skickar i strålar af guld.
 Vi skåda så gärna mot solljuset opp.
 Vi äro så glada, så fulla af hopp.

Väl faller en tår någon gång på vår
 kind,
 men lätt är den torkad af sommarens
 vind.

Ty sorgen som kommer, sin kos snart
 den far,
 blott frid bor i hjärtat i barndomens dar.

8. Tre gyllene regler.

Flitig var! Då skall du vinna
 hälsa, munterhet och bröd;
 vägen till din hydda finna
 då ej ledsnad eller nöd.

Men låt *ordning* taga vara
 på hvad fliten samlat har!
 Var betänkt en skärf att spara
 för din sena ålders dar!

Och *var from!* Det är det sista,
 första utaf alla bud
 ty, om världen all vi mista,
 hafva vi dock allt i Gud.

Skiljetecknen:

.	punkt	:	kolon
?	frågetecken	()	parentes
!	utropstecken	—	tankstreck
,	komma	”	anföringstecken
;	semikolon	-	bindestreck.

III.

Öfningar med så kallad swenskt stiel.

A B C D E F G H I J

a b c d e f g h i j

a b c d e f g h i j

K L M N O P Q R S T

k l m n o p q r s t

k l m n o p q r s t

U V W X Y Z Å Ä Ö

u v w x y z å ä ö

u v w x y z å ä ö

9. Ord-språk.

Af ska-dan blir man wis, men ic-ke rik. Bätt-re fat-tig med ä-ra än rik med skam. Den kän-ner ej det sö-ta, som ald-rig sma-kat det su-ra. En mu-len mor-gon gör of-ta en klar dag. Fog-lig man är klok man. Godt sam-we-te är dag-ligt gäs-ta-bud. Hög-mod går för fall.

Kro-figt träd bär ock god frukt. Lat hand gör arm man. Mor-gon-stund har guld i mun. Mö-den pröf-war wän-nen. D-gräs wäg-er of-ta, där hwe-te war sädt. Pri-sa mäs-ta-ren, när du pröf-wat wer-ket. San-ning be-står, när lögn för-går. Trä-gen win-ner. Ungt träd lå-ter lätt bö-ja sig. Ål-dern kom-mer o-för-märkt. Är slutet godt, så är allt godt. Öf-ning gif-wer färdig-het.

10. Hung-er är den bäs-ta koc-ken.

"Det är all-de-les för li-tet mjölk i wäl-ling-en", sa-de lil-la Ma-ja och la-de bort ske-den.

"Nå ja", sa-de mo-dern, "den skall bli bätt-re till i af-ton."

Mo-dern gif där-på ut och tog upp po-ta-tis. Lil-la Ma-ja fick hjäl-pa hen-ne bå-de att ta upp den och att läg-ga den i säc-ken.

När de kom-mo hem, sat-te mo-dern fram kvälls-war-den. Ma-ja sma-ka-de på den och sa-de: "Det war en an-nan wäl-ling, det! Den sma-ka-er bätt-re, den." Hon töm-de snart he-la tall-ri-ken.

Men mo-dern log och sa-de: "Det är sam-ma wäl-ling, som du ic-ke wil-le ha i mid-dags. Nu sma-ka-er han bätt-re, där-för att du ar-be-tat he-la ef-ter-mid-da-gen."

11. Karin och geten.

Det war en flicka, som hette Karin. Hon hade ett fel, som wällade henne ledsamheter; hon war nämligen mycket enwis.

En dag skulle Karin gå öfwer en bäck, hwar-öfwer man lagt en planka i stället för bro. Men just då hon steg på ena änden af plankan, kom en get emot henne på plankans andra ände. Genast fattade Karin det beslutet att alls icke gifwa wika för en get.

Karin och geten möttes sålunda midt på plankan, stodo stilla och betraktade hwarandra under några ögonblick. Geten kunde icke wända, och då lilla Karin ej wille, slöts twisten sålunda, att geten skuffade flickan i watten och gick sedan skyndsamt, dit hon ämnade sig. Karin ropade efter hjälp. Hon blef äfwen uppdragen, men alldeles genomwät och blåslagen.

12. Gosjen och ozen.

På ängen står gräset så tätt och grönt.
 Där ligger ozen och mår så stönt.
 Och gosjar och flickor de leka glada,
 och drängen för lafs till bondens lada.

En liten gosse där kommer då
 till ozen och språkar med honom så:
 "Du ligger och bligar så lugn och stilla,
 funderar och låter dig ej förvilla.
 Nå säg, kära oze, hwad tänker du?
 Hwad har du funderat ut just nu?"

Och ozen bligar så lugn och stilla
 och bölar till svar åt gosjen lilla:
 "Sag ligger så godt, låt mig ligga i fred!
 Sag tuggar mitt gräs och klöfwer med.
 Men tänka kommer alls icke i fråga,
 det går långt öfwer en ozes förmåga."

13. De tio tjänarne.

En fader bodde med sin dotter på en landtgård. Hon
 var hans enda barn, och modern var död.

Ensam måste dottern förestå huset, ty fadern wille
 icke hålla någon tjänare. En dag beklagade hon sig
 däröfwer, att hon själf måste uträtta allt, och att hon
 hade swårt att hinna med så mycket. Då invände fa-
 dern: "Du har ju tio tjänare; hwarför sätter du icke
 dem till arbete?"

"Tio tjänare?" upprepade dottern förwånad.

"Ja", återtog fadern och fattade båda hennes hän-
 der, "här har du dem; räkna själf efter!"

Dottern förstod nu, att fadern menade hennes tio fingrar.

Från den dagen satte hon dem alla till arbete. De spunno, stickade, sydde och lagade mat samt woro så snälla och slitiga.

Ungdoms möda är ålderdoms ro.

14. Bön för barn.

Wilde Jesus, du som sade:
låt barnen till mig gå!
du, som händren på dem lade,
du wälsignar än de små.
Själfs ett barn till Herrens tempel
bars du i din moders famn.
Låt mig minnas ditt exempel
från den stund jag minns ditt namn!

Nämnd i dopet bland de dina,
låt mig wäxa upp som din!
Låt den knoppen ej förtwina,
som du själf har hnypat in!
Själps min håg att tidigt lära,
tidigt älska Herrens ord,
att en dag bland dina kära,
jag må helgas wid ditt bord!

När jag se'n går ut i världen,
låt din Ande följa mig,
att ej lasten eller slården
drar mig från den rätta stig!
Till en glädje för de mina
låt mig wandra all min tid
och, där ljusets änglar sfina,
möta dem i ewig frid!

Talen 1 till 10 och deras beteckning.

	En kula	<i>1</i>	ett
	två kulor	<i>2</i>	två
	tre kulor	<i>3</i>	tre
	fyra kulor	<i>4</i>	fyra
	fem kulor	<i>5</i>	fem
	sex kulor	<i>6</i>	sex
	sju kulor	<i>7</i>	sju
	åtta kulor	<i>8</i>	åtta
	nio kulor	<i>9</i>	nio
	tio kulor	<i>10</i>	tio

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

På *C. E. Fritze's k. hofbokhandels* i Stockholm förlag har nyss utkommit:

 4:e upplagan
Biblisk Historia

för
Folkskolor,

Hufvudsakligen med bibelns egna ord framställd af **F. Eriksson**, Lärare vid Stockholms folkskolor. 4:e upplagan, enligt nya normalplan och folkskoleboks-kommitténs grunder samt rättskrifning i enlighet med 9:e upplagan af »Läsebok för folkskolan».

Med 2 kartor och 23 illustrationer efter Ehrenbergs berömda Bibliska väggtäflor. Pris inb. 25 öre.

 Ur pressens omdömen:

Om andra upplagan af denna lärobok säger Svensk Läraretidning bland annat: — — —, »kunna vi med allt skäl påstå, att denna lärobok icke blott kan ställas i jembredd med sina bättre samtida, utan äfven att den i flere afseenden fördelaktigt höjer sig öfver desamma och sålunda är väl förtjänt af en allännare användning.»

Omnämmande i Svensk Läraretidning af *3:e upplagan*: »Herr Erikssons lärobok har rönt jämförelsevis godt vitsord af lärobokskommittén. Nu har en omarbetning skett för att lämpa boken äfven med hänsyn till detaljerna efter kommitterades åsikter. Frakturstilen är nu alldeles utdömd och boken är i öfrigt tryckt med stilar, som motsvara de af lärobokskommittén uppställda fordringarna. Priset är ovanligt billigt.»

I en recension af *tredje upplagan* yttrar »Folkskolans Vän»: — — — »Bokens föregående upplagor ha från olika håll erhållit mycket gynsamma vitsord. Genom den nu undergångna bearbetningen har dess värde i icke oväsentlig grad förökats. *Vi kunna därför utan tvekan anbefalla den såsom en god lärobok för våra folkskolor.*»

En jämförande recension i »Svenska Folkskolebladet» innehåller om 3:e upplagan: »Skulle vi till sist våga en jämförelse mellan nu, efter en hastig genomläsning refererade läroböcker, synes oss resultatet blifva detta, att under det de Steinmetska och Nörlén-Lundgrenska äro till innehållet något vidlyftiga, *Eriksson iakttagit den största begränsningen, på samma gång han genomgående sökt tillämpa lärobokskommitténs anvisningar.*»

”Läsebok för hemmet och småskolan”

af **J. Bäckman** och **J. A. Svensk**.

Förra kursen utkommer i slutet af innevarande år (1890).
Senare kursen utkommer 1891.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

